

УДК 378.09:796:004

DOI: <https://doi.org/10.33216/2220-6310-2019-92-5-97-107>

ФОРМУВАННЯ МУЗИЧНО-ЕСТЕТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Я. В. Ігнат'єва

ORCID 0000-0003-4402-7558

В статті розглянуті теоретичні і практичні аспекти формування музично-естетичної культури майбутніх учителів музичного мистецтва; розкрито причини, які впливають на низький рівень сформованості музично-естетичної культури: падіння рівня культури в молодіжному середовищі; антидуховні і антисоціальні явища в суспільстві; відсутність систематичного, цілеспрямованого педагогічного впливу на особистість, низька ефективність прийомів і методів, покладених в основу формування музично-естетичного виховання; недостатнє розуміння сутності музично-естетичної культури особистості як динамічного інтегративного особистісного утворення, що виявляється у сформованості системи музично-естетичних знань, умінь і навичок, естетичних почуттів, музично-естетичного смаку; комплексу методичних знань з музичного виховання школярів і здатності застосовувати їх у майбутній професійно-педагогічній та художньо-естетичній діяльності. Розкривається послідовність етапів формування музично-естетичної культури майбутніх учителів музичного мистецтва в культурно-освітньому просторі педагогічного закладу вищої освіти, яке здійснюється на основі цілісного педагогічного впливу на когнітивну, емоційно-ціннісну та творчу сферу майбутнього вчителя музичного мистецтва на основі визначених рівнів педагогічного забезпечення процесу естетичного, музичного розвитку та соціокультурної активності особистості: інтелектуальний рівень, орієнтований переважно на музично-естетичні знання; аксіологічний рівень, що відображає переважно цінності і смисли музично-естетичної активності, культурної поведінки особистості, усвідомлення особистістю соціальних і соціально-психологічних цінностей культури; творчий рівень, що передбачає включення студента в активну художньо-творчу діяльність.

Ключові слова: музично-естетична культура, вчитель музичного мистецтва, вищий педагогічний заклад освіти, художньо-творча діяльність.

Постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими і практичними завданнями. Актуальність проблеми становлення і розвитку духовної культури людини на початку третього тисячоліття зумовлена нагальною потребою суспільства мати своїми громадянами творчих, духовно-моральних, культурно розвинених особистостей. У зв'язку з цим особливо важливим стають завдання, пов'язані з формуванням загальної культури сучасних студентів і реалізацією інноваційних ідей виховання в педагогічній практиці. Особливо це стосується спеціалістів, діяльність яких пов'язана з культурою, мистецтвом. Тому закономірним постає завдання формування музично-естетичної культури майбутніх учителів музичного мистецтва, яку необхідно розглядати з позицій системного підходу з урахуванням багатьох соціальних чинників, де музично-педагогічний аспект буде відігравати провідну роль.

Соціальні дослідження останніх років виявили невтішні тенденції зниження рівня загальної культури сучасної молоді, зокрема естетичної. Аналіз сформованості музично-естетичної культури студентів педагогічних закладів вищої освіти Харкова, які готують майбутніх вчителів музичного мистецтва, показав, що багато студентів мають недостатні знання в художньо-естетичній сфері, обмежений загальнокультурний кругозір, недостатньо розвинені естетичні почуття та художньо-естетичний смак, у них не сформовані музично-естетичні потреби і цінності. Причинами низького рівня сформованості музично-естетичної культури можна назвати такі, як: падіння загального рівня культури в молодіжному середовищі; зростання антидуховних і антисоціальних явищ в суспільстві; відсутність систематичного, цілеспрямованого педагогічного впливу на особистість з метою її культурно-духовного розвитку та неефективність сучасних технологій професійної підготовки сучасної молоді. Тож, виникає необхідність розробки оновленої системи музично-естетичного виховання майбутніх педагогів, яка б забезпечила професійний й особистісний розвиток вчителя музичного мистецтва.

Аналіз досліджень і публікацій, в яких започатковане вирішення даної проблеми і на які спирається автор. Музично-естетична культура є частиною духовної культури людини і формується в результаті пізнавальної, ціннісно-орієнтаційної, комунікативної, художньої та культуротворчої діяльності. Вона відображає погляди людини на суспільство, на своє місце в цьому суспільстві і проявляється у почуттях людини та соціокультурній діяльності (Г. Падалка, 1991). Адже відомо, що чим більш значуща є чуттєва і інтелектуальна домінанта життя людини,

тим більш яскрава та різноманітна її духовна культура. На цьому аспекті наголошують сучасні науковці у сфері мистецької освіти та музичного виховання в Україні (Т. Гризоголазова, І. Зязюн, Л. Коваль, Г. Масол, О. Олексюк, В. Орлов, Г. Падалка, О. Ростовський, О. Рудницька, О. Семашко, Т. Танько, Г. Шевченко, В. Шульгіна, О. Щолокова та інші); підкреслюючи важливість формування особистості через культуру, через залучення людини до культурних цінностей, проблеми музично-естетичного виховання дітей і молоді в Україні розглядалися також в наукових працях В. Дряпки, Л. Коваль, Л. Кондрацької, О. Рудницької, Л. Масол, О. Михайличенка, О. Олексюк, Г. Падалки, О. Ростовського, Л. Хлебнікової, О. Щолокової. Питання розвитку естетичної культури засобами мистецтва, розвитку художньої свідомості, естетичного почуття, формування художнього смаку (О. Буров, В. Медушевський, А. Мелік-Пашаєв, Н. Миропольська, Б. Неменський, Г. Шевченко, Б. Юсов та інші).

Залучення молоді до загальнолюдських, духовних цінностей, в тому числі розвиток у них естетичної культури має особливу значущість для майбутніх вчителів музичного мистецтва, які у подальшій своїй професійній діяльності будуть здійснювати музично-естетичне виховання дітей та учнівської молоді через професійну та музично-просвітницьку діяльність. Адже саме під час навчання в школі у дітей та старшокласників формуються уявлення про культурні цінності, накопичується досвід музичної та художньо-естетичної діяльності, від якої багато в чому залежить їх подальший розвиток, закладаються основи музичної та загальної культури (Л. Михайлюк, 2002)

У розвиток теорії і практики сучасного музично-естетичного виховання значним внеском стали наукові праці В. Крутоуса, М. Киященка, М. Лейзерова, Б. Лихачова, В. Мартинова, В. Михальова, О. Олексюк, О. Семашка, Л. Смирнової, Т. Танько, Г. Шевченко та інших. Музична грамотність педагога, смак, його уявлення про красу на основі накопиченого досвіду сприйняття музики, який реалізується в творчій діяльності, виступають ціннісними орієнтирами для особистісного розвитку дитини (Г. Шевченко).

Метою статті є розгляд теоретичних аспектів формування музично-естетичної культури у майбутніх учителів музичного мистецтва.

Вклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих результатів. Музично-естетична культура майбутнього вчителя музичного мистецтва – це динамічне інтегративне особистісне утворення, що проявляється у сформованості музично-естетичних знань, у розвитку естетичних почуттів та музично-естетичного смаку; складається з комплексу методичних знань з музично-естетичного

виховання дітей та молоді і проявляється у здатності застосовувати їх у майбутній професійно-педагогічній та художньо-естетичній діяльності. Музично-естетична культура майбутнього вчителя музичного мистецтва визначається і як особистісна якість педагога-музиканта, що формується в процесі музичної та художньо-естетичної діяльності, як розвиток його емоційно-ціннісного ставлення до музики і характеризується наявністю музичного мислення, уяви, а також усіх компонентів музично-естетичної свідомості (естетичних почуттів, потреб, інтересів, смаків, ідеалів), що виявляється в ціннісному ставленні до музики і професійної музично-естетичної компетентності. І, нарешті, музично-естетична культура – це стрижневе утворення особистості вчителя, системний компонент його професійної культури, що зумовлює його готовність до освітньої діяльності відповідно до високих духовних цінностей, гуманістичних ідеалів, які проявляються у вибіркового ставленні вчителя до професії, мистецтва, особистості вихованця і до самого себе. Тож, музично-естетичну культуру вчителя музичного мистецтва можна розглядати як систему установок і відносин особистості до особливостей професії педагога-музиканта, що відображає зміст і сутність його професійної діяльності, які визначають її цілі і засоби і регулюють поведінку особистості в професійній, художньо-естетичній та соціокультурній діяльності.

Структурними компонентами музично-естетичної культури майбутнього вчителя музичного мистецтва є духовно-світоглядний, аксіологічний та креативно-діяльнісний.

Духовно-світоглядний компонент визначає сукупність знань про сутність праці педагога-музиканта, особливості музично-педагогічної діяльності, спілкування і розглядається як фундамент для професійної орієнтації особистості в освітньому середовищі та системі музично-естетичних цінностей. Знання про майбутню професію – це відомості про зміст праці педагога-музиканта, про особливості музично-педагогічної діяльності та спілкування. В якості професійних знань слід виділити *методологічні*: знання загальних принципів вивчення музично-педагогічних явищ, закономірностей навчання і виховання; *теоретичні*: знання цілей, принципів, змісту, методів і форм музично-педагогічної діяльності, закономірностей формування і розвитку особистості дитини; *методичні*: знання основ методики навчання і виховання; *технологічні*: знання способів і прийомів навчання і музично-естетичного виховання. Професійні знання інтегруються в деяку специфічну систему, побудовану за логікою практичного вирішення педагогічних завдань. Рішення та аналіз кожної окремої педагогічної задачі актуалізує всю систему професійних

знань, визначає можливість майбутньому педагогу освоїти професійний зміст на рівні теорії та методики. Наявність системи методологічних знань, теоретичних принципів дозволяє майбутньому педагогу цілісно сприймати педагогічний процес, є умовою ефективного педагогічного мислення, забезпечує розвиток рефлексивних здібностей. Рефлексивні здібності педагога-музиканта проявляються в здатності вчителя музики рефлексувати протиріччя, що виникають у музично-педагогічній дійсності і з урахуванням її характеру і спрямованості логічно обгрунтовано підходити до їх вирішення; в спроможності прогнозувати способи свого ставлення до провідних ціннісних аспектів цієї дійсності. Цінність духовно-світоглядного компонента в структурі музично-естетичної культури майбутнього вчителя музичного мистецтва полягає в тому, що набуті музично-педагогічні знання стають особливими орієнтирами в професійному просторі та спрямовуються на самопізнання, самооцінку свого духовного і професійного «Я» з метою подальшого його збагачення і вдосконалення.

Емоційно-ціннісний компонент в структурі музично-естетичної культури майбутнього вчителя музичного мистецтва характеризує зміст, якість, динаміку емоцій і почуттів майбутніх педагогів по відношенню до професії, а також визначає систему ціннісних орієнтацій педагога-музиканта. Емоційна складова музично-естетичної культури майбутнього вчителя музичного мистецтва проявляється у його емоційно-ціннісному ставленні до професійних знань, до їх придбання, передачі, подальшого використання, у ставленні до вчинків, а також для оцінки знань. За допомогою емоцій досягається успішність не тільки у вирішенні окремих розумових завдань, а й пізнавальної діяльності в цілому. Крім того, «інтелектуальні емоції» зумовлюють динамічні характеристики пізнавальних процесів: тонус, темп діяльності, налаштованість на той чи інший темп активності. Тож, наявність емоційно-ціннісного компонента в структурі музично-естетичної культури майбутнього вчителя музичного мистецтва підтверджує думку про те, що присвоєння цінностей особистістю і вироблення власних ціннісних орієнтацій здійснюються не тільки на когнітивному рівні, але і на емоційному, оскільки цінності сприймаються не тільки розумом, а й почуттями. Підсилення емоційної домінанти в естетичному розвитку особистості сприяє її гармонізації, адже моральні норми, соціальні та професійні цінності можуть стати особистісними цінностями тільки через почуття людини.

Наступним структурним компонентом музично-естетичної культури студента виступає креативно-діяльнісний, який проявляється як художньо-естетична активність студентів в музично-педагогічній діяльності і поза

нею, що є самореалізацією в художньо-творчій діяльності. Креативність, в свою чергу, розуміється як інтегральна стійка характеристика особистості, яка визначає її здатність до творчості, прийняття нового, нестандартного творчого мислення, генерування великої кількості оригінальних і корисних ідей. Смысл педагогічної діяльності має особливу природу: з одного боку, він досягається як сутність педагогічних явищ і виступає в якості науково-педагогічного пізнання, з іншого – він результат смислотворчої активності педагога, який самостійно визначає своє соціальне призначення. Пошук нових активних методів професійної освіти педагогів, способів вирішення різних педагогічних завдань можна в певному сенсі назвати спільним зі студентами пошуком сенсу педагогічної діяльності.

Процес формування музично-естетичної культури у майбутніх вчителів музичного мистецтва в освітньому просторі педагогічного закладу вищої освіти здійснюється на основі цілісного педагогічного впливу на когнітивну, емоційно-ціннісну та творчу сферу молоді людини. При цьому виділяються три рівня педагогічного забезпечення процесу естетичного розвитку і активності особистості: інтелектуальний рівень, орієнтований переважно на знання; аксіологічний рівень, що відображає переважно цінності і смисли естетичної активності, культурної поведінки особистості, усвідомлення особистістю соціальних і соціально-психологічних цінностей культури; творчий рівень, що передбачає включення студента в активну художньо-творчу діяльність (Н. Овчаренко, 2016).

У порівнянні з іншими вищими закладами освіти педагогічний університет має великі можливості в розвитку естетичної культури студентської молоді. Цьому сприяють наступні причини: значний обсяг дисциплін гуманітарного та педагогічного циклів в навчальному плані; наявність спецкурсів з психолого-педагогічної проблематики; обов'язкове проходження студентами педагогічної практики в установах освіти і дитячих оздоровчих таборах; написання курсових і наукових робіт з психолого-педагогічних дисциплін; значна кількість годин самостійної роботи.

Умовами, що забезпечують ефективність процесу формування естетичної культури студентів у освітньо-креативному середовищі педагогічного закладу вищої освіти, є наступні: врахування індивідуальних і особистісних особливостей студентів мотиваційної сфери особистості, особливостей рівня домагань, діяльності; поетапне формування музичної та художньо-естетичної активності молоді через систему знань, умінь, навичок на основі поєднання різних форм аудиторної та позааудиторної роботи; спрямованість навчально-виховного процесу у педагогічному

закладі вищої освіти на розвиток культурного та творчого потенціалу студентів; посилення теоретичної складової естетичного освіти у вузі, яка забезпечує формування системи естетичних знань і готовності до освоєння цінностей естетичної культури суспільства; створення у педагогічному закладі вищої освіти естетичного середовища, що включає інтегративне освоєння студентами сукупності цінностей загальнолюдської і професійної педагогічної культури; педагогічно доцільне поєднання естетичної просвіти з розширенням досвіду художньо-естетичної та творчої діяльності студентів; науково-методичне забезпечення (наукові та навчально-методичні видання, методичні рекомендації, розробки) процесу формування музично-естетичної культури студентської молоді – майбутніх учителів мистецтв у педагогічному закладі вищої освіти; наявність підготовлених фахівців (викладачів, методистів, керівників творчих об'єднань), здатних розвивати художньо-естетичні погляди, вміння і навички активної участі студентів у художньо-естетичній діяльності, включення їх в різні види соціально-культурної діяльності.

Естетизація педагогічних дисциплін здійснювалася через: акцент на проблему естетичного виховання в досліджуваних темах; органічне включення в лекції і семінарські заняття додаткової інформації культурологічного характеру (мистецтво, музика, література), що розширює загальнокультурний кругозір студентів; сприяє формуванню у студентів практичних і творчих умінь естетичного характеру; створення естетичного фону, введення елементів естетики на кожному занятті; якісне перетворення навчально-пізнавальної діяльності студентів, виконання творчих завдань.

Висновки і перспективи подальших розвідок у даному напрямку.

Отже, вивчення музично-естетичної культури вчителя музичного мистецтва як провідника духовної культури суспільства стає все більш актуальною проблемою сучасної вищої школи, адже реалізація професійного потенціалу педагога-музиканта багато в чому залежить від того, наскільки педагогічний заклад вищої освіти орієнтує майбутнього фахівця на затвердження особистої відповідальності за результат своєї музично-педагогічної діяльності, на усвідомлення ним соціальної значущості і цінності професії вчителя музичного мистецтва. Музично-естетична культура є частиною духовної культури людини і формується в результаті пізнавальної, ціннісно-орієнтаційної, комунікативної, художньої та культуротворчої діяльності. Вона відображає погляди людини на суспільство, на своє місце в цьому суспільстві, прояв почуттів людини і проявляється в людських смислах та духовному виробництві.

Література

1. Арчажникова Л. Г. Профессия – учитель музыки. Москва, 1984. 111 с.
2. Василенко Л. М. Взаємодія вокального і методичного компонентів у процесі професійної підготовки майбутнього вчителя музики : автореф. дис. ... канд. пед. наук : спец. 13.00.02 «Теорія та методика навчання музики і музичного виховання» Київ, 2003. 20 с.
3. Грозан С. В. Професійна підготовка вчителя музики у вищому навчальному педагогічному закладі. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка*. URL: <http://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/3176/1/%D0%92%D1%96%D1%81%D0%BD%D0%B8%D0%BA%202010.pdf> (дата звернення: 29.10.2019).
4. Михайлюк Л. Про співвідношення культурного і художнього. *Диалог культур: Україна у світовому контексті. Художня освіта* : зб. наук. праць. Львів : Світ, 2002. Вип. 5. С. 355-358.
5. Овчаренко Н. А. Теоретико-методологічні засади професійної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до вокально-педагогічної діяльності : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти». Кривий Ріг, 2016. 38 с.
6. Падалка Г. М. Естетична культура майбутніх вчителів та умови її формування. *Вища і середня педагогічна освіта*. Київ, 1991. Вип. 15. С. 56-61.
7. Ройтенко Н. О. Концептуальні засади педагогічного супроводу вокального розвитку майбутніх учителів музичного мистецтва. *Наукові записки. Випуск 155*. Серія : Педагогічні науки. Кропивницький : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2017. С. 101-104.
8. Тоцька Л. О. Методичні засади удосконалення вокальної підготовки майбутніх вчителів музики: автореф. дис. ... канд. пед. наук : спец. 13.00.02 «Теорія та методика музичного навчання» Нац. пед. ун-т імені М.П. Драгоманова. К., 2010. 24 с.
9. Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики : зб. наук. пр. / відп. за вип. Н. В. Гузій та ін. Київ : НПТУ, 2001. Вип. 6. 295 с.

References

1. Archazhnykova, L. H. (1984). *Professyia – uchytel muzyki [Profession – teacher of music]*. Moscow (rus).
2. Vasylenko, L. M. (2003). *Vzaiemodiia vokalnoho i metodychnoho komponentiv u protsesi profesiinoi pidhotovky maibutnoho vchytelia muzyky [Interaction of vocal and methodical components in the process of professional training of the future music teacher]*. (Abstract of Candidate's Thesis in Education). Kyiv (ukr).
3. Hrozan, S. V. *Profesiina pidhotovka vchytelia muzyky u vyshchomu navchalnomu pedahohichnomu zakladi [Professional training of a music teacher in a higher educational institution]*. *Visnyk Luhanskoho natsionalnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka*. Retrieved from <http://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/3176/1/%D0%92%D1%96%D1%81%D0%BD%D0%B8%D0%BA%202010.pdf>

- 1%96%D1%81%D0%BD%D0%B8%D0%BA%202010.pdf (date of appeal: 29.10.2019) (ukr).
4. Mykhailiuk, L. (2002). Pro spivvidnoshennia kulturnoho i khudozhnoho. Dialoh kultur: Ukraina u svitovomu konteksti [On the relationship between cultural and artistic]. *Khudozhnia osvita*: zb. nauk. prats, 5, 355-358 (ukr).
 5. Ovcharenko, N. A. (2016). *Teoretyko-metodolohichni zasady profesiinoi pidhotovky maibutnix uchyteliv muzychnoho mystetstva do vokalno-pedahohichnoi diialnosti [Theoretical and methodological principles of vocational training of future music teachers for vocal and pedagogical activity]*. Kryvyi Rih (ukr).
 6. Padalka, H. M. (1991). Estetychna kultura maibutnix vchyteliv ta umovy yii formuvannia [The aesthetic culture of future teachers and the conditions for its formation]. *Vyshcha i serednia pedahohichna osvita, 15*, 56-61 (ukr).
 7. Roitenko, N. O. (2017). Kontseptualni zasady pedahohichnoho suprovodu vokalnoho rozvytku maibutnix uchyteliv muzychnoho mystetstva [Conceptual principles of pedagogical support of vocal development of future teachers of music art]. *Naukovi zapysky. 155*, 101-104. Serii: Pedahohichni nauky. Kropyvnytskyi: RVV KDPU im. V. Vynnychenka (ukr).
 8. Totska, L. O. (2010). *Metodychni zasady udoskonalennia vokalnoi pidhotovky maibutnix vchyteliv muzyky [Methodical principles for improving vocal training of future music teachers]*. (Abstract of Candidate's Thesis in Education). M. P. Drahomanov National Pedagogical University Kyiv (ukr).
 9. Huzii, N. V. et al. (Eds.). (2001). *Tvorcha osobystist uchytelia: problemy teorii i praktyky*: zb. nauk. pr [Creative personality of a Teacher: prolems of theory and practice: collection of scientific papers], 6. Kyiv: NPTU (ukr).

ФОРМИРОВАНИЕ МУЗЫКАЛЬНО-ЭСТЕТИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ МУЗЫКАЛЬНОГО ИСКУССТВА

Я. В. Игнатьева

В статье рассмотрены теоретические и практические аспекты формирования музыкально-эстетической культуры будущих учителей музыкального искусства; раскрыты причины, которые влияют на низкий уровень сформированности музыкально-эстетической культуры, например, падение уровня культуры в молодежной среде; антидуховные и антисоциальные явления в обществе; отсутствие систематического, целенаправленного педагогического воздействия на личность, неэффективность приемов и методов, положенных в основу формирования музыкально-эстетического воспитания, непонимание самой сущности формирования музыкально-эстетической культуры личности как динамичного интегративного личностного образования, проявляющегося в сформированности системы музыкально-эстетических знаний, умений и навыков, эстетических чувств, музыкально-эстетического вкуса; комплекса методических знаний по музыкальному воспитанию школьников и способности применять их в будущей профессионально-педагогической и художественно-эстетической

деятельности. Раскрывается последовательность формирования музыкально-эстетической культуры будущих учителей музыкального искусства в культурно-образовательном пространстве педагогического учреждения высшего образования, которое осуществляется на основе целостного педагогического воздействия на когнитивную, эмоционально-ценностную и творческую сферу будущего учителя. Выделено три уровня педагогического обеспечения процесса эстетического развития и активности личности: интеллектуальный уровень, ориентированный преимущественно на знание; аксиологический уровень, отражающий преимущественно ценности и смыслы музыкально-эстетической активности, культурного поведения личности, осознание личностью социальных и социально-психологических ценностей культуры; творческий уровень, предполагающий включение студента в активную художественно-творческую деятельность.

Ключевые слова музыкально-эстетическая культура, учитель музыкального искусства, высшее педагогическое учебное заведение, художественно-творческая деятельность.

FORMATION OF MUSICAL AND AESTHETIC CULTURE OF THE FUTURE TEACHERS OF MUSIC ART

Y. V. Ignatieva

The article considers theoretical and practical aspects of the formation of musical and aesthetic culture of the future teachers of musical art; reveals the reasons that affect the low level of musical and aesthetic culture formation such as the fall of the level of culture in the youth environment; anti spiritual and anti social phenomena in society: the lack of systematic, purposeful pedagogical influence on the personality, the inefficiency of the techniques and methods underlying the formation of musical and aesthetic education, lack of understanding of the very essence of the formation of musical and aesthetic culture of personality as a dynamic integrative personal education, which is manifested in the formation of the system of musical and aesthetic knowledge, abilities and skills aesthetic feelings, musical and aesthetic taste; the complex of methodological knowledge for the musical education of schoolchildren and ability to apply them in their future professional pedagogical and artistic and aesthetic activities; discloses the sequence of formation of musical and-aesthetic culture of the future teachers of musical art, cultural and educational space of pedagogical institutions of higher education, which is based on the integral pedagogical effects on cognitive, emotional-valuable and creative sphere of future teacher, highlighting three levels of pedagogical support of the process of aesthetic development and activity of the individual: intellectual level, focused mainly on knowledge; axiological level, reflecting mostly the values and meanings of musical and aesthetic activity, the cultural behavior of the individual, understanding the personality, social and socio-psychological values of culture; creative level, involving the inclusion of the student in active artistic and creative activity.

Keywords: *Musical and aesthetic culture, teacher of musical art, higher pedagogical educational institution, artistic and creative activity.*

Ігнат'єва Яна Володимирівна – викладач кафедри вокально-хорової підготовки вчителя Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради (м. Харків, Україна).
E-mail: luciniusbest@gmail.com

Ignatyeva Yana Volodymirivna – teacher of the Department of Vocal and Choral Training of a teacher of the Public Educational Institution "Kharkiv Humanitarian-Pedagogical Academy" of the Kharkiv Regional Council (Kharkiv, Ukraine).
E-mail: luciniusbest@gmail.com